

4 söndagen efter påsk

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Joh. 16:5–15.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Under rubriken och predikotexten *"Helgelsens väg"* skänker oss denna söndag ännu ett stycke ur Jesu predikan vid instiftandet av altarets sakrament, där han framställer *"Helgelsens väg"*, vägen från döden till livet, från domen till nåden, Den Helige Andes handlande med syndare, som skall få syndernas förlåtelse. När han så gör, har han tiden efter påsken i tankarna, som han strax innan sagt: *"Men detta har jag talat till eder, för att I, när tiden är inne, skolen komma ihåg att jag har sagt eder det"*. (Joh. 16:4) Detta ihågkommande, detta aktualiserande, är lagt i Den Helige Andes händer: *"av mitt skall han taga och skall förkunna det för eder"*, ja, *"han skall lära eder allt och påminna eder om allt vad jag har sagt eder"*. (Joh. 14:26) Pingstens utgjutelse av Den Helige Ande som apostlarnas ämbetsgåva skall övervinna det apostlarnas betryck, den lärjungarnas själsliga slutenhet och oemottaglighet för Jesu ord i deras fulla omfång, som så klart inses av Jesus med orden: *"Men edra hjärtan äro uppfyllda av bedrövelse"*, *"I kunnen icke nu bära det"*. Den outhärdliga korsdöden, det fasansfulla lidandet skall i Den Helige Andes kraft bli till S:t Petri jublande förkunnelse: *"icke med förgängliga ting, med silver och guld ... utan med Kristi dyra blod, såsom med blodet av ett felfritt lamm utan fläck"*. (1 Petr. 1:18 f.) Här, i apostlarnas brev och muntliga förkunnelse, möter vi uppfyllelsen av löftet i dagens evangelium: *"men när han kommer, som är sanningens Ande, då skall han leda eder fram till hela sanningen"*. Så blir apostlarna kyrkans andesmorda fundament, den fulla sanningens förkunnare, som får oss att var söndag i trosbekännelsen bekänna tron på *"en enda, helig, allmänlig och apostolisk kyrka"*, *"unam, sanctam, catholicam et apostolicam ecclesiam"*. Bara på deras grundval är vi överhuvudtaget kristna, sann kyrka, Guds utvalda folk.

Redan i äldsta tid har Satan ryckt till sig orden om *"att leda eder fram till hela sanningen"*. I fornkyrkan uppträdde den falske profeten Montanus, som utgav sig vara det av Anden utvalda instrument, som skulle leda de kristna till hela sanningen, den bättre san-

ningen, högre än apostlarnas. Denna Montanus' galenskap blomstrar vilt i våra dagar, trots att de gamla montanisterna sedan länge farit ned i dödsriket. Den onda elden brinner i många bröst under mycket olika klädnad. Ja, den binder samman de mest olika rörelser, alltifrån kväkarna, som tror på sitt *"inre ljus"*, till den romerska stolens trogna, samlade kring vad de tror vara Andens mun och instrument, påve och kyrkomöte. Denne nye, påvlige, romerske Montanus ser i ett möte av biskopar i staden Rom den nya pingstens genombrott och tillropar förebrående de tveksamma: *"Får vi misstro vår Herres nåd, som på sista tiden uppenbarat sig genom Den Helige Andes ord, som vi förnummit under kyrkomötet?"* Här vid Tiberns stränder liksom fordom i Montanus' heliga stad Pepuza i Mindre Asien skulle Anden således *"under den senast tiden"* skänkt det, som varit den kyrka okänt, som byggt blott på apostlarnas förment torftiga, bristfulla grund, skänkt vad den mitrklädde Montanus kallar förmågan för kyrkan att *"omdefiniera sin egen natur"*, att numer vara *"alla människor som på något sätt delar den mänskliga andens övervärldslighet"*, buddhister, ateister, muslimer. Allt sådant tal måste vi i kraft av dagens evangelium fördöma icke blott såsom människotankar utan såsom djävulskt och nogsamta ta oss i akt för sådant. Vi är lika mycket under angrepp av villfarelsens ande som någonsin den äldsta kyrkan, ja, vida mer, ty Kristus säger: *"laglösheten förökas"*. (Matt. 24:12) I denna den ständigt ökande upplösningens tid blir det ordet än mer angeläget: *"Men den som är ståndaktig intill änden, han skall bliva frälst"*. (Matt. 24:13) Ståndaktig betyder här att blott stå under Ordet, under Ordet allena, Skriften allena, och därur hämta den undervisning vars huvudpunkter Jesus i dag anger med orden: *"Och när han kommer skall han låta världen veta sanningen ifråga om synd och rättfärdighet och dom"*. Denna Jesu predikodisposition i tre punkter tillämpar vi sålunda, att vi förkunnar att

- I. **den rätta apostoliska kyrkan förkunnar syndafördärvets förbannelse,**
- II. **den rätta apostoliska kyrkan förkunnar Kristi tillräknade rättfärdighet,**

III. den rätta apostoliska kyrkan förkunnar trons seger över Satan.

I. Den rätta apostoliska kyrkan förkunnar syndafördärvets förbannelse.

Jesus säger om Den Helige Ande i den apostoliska förkunnelsen: *"Han skall låt världen få veta sanningen ... ifråga om synd, ty de tro icke på mig"*. Här avtäckts Andens anklagande, dömande verkan, varigenom han kallar allt, som icke övertäcks av Jesu översteprästerliga mantel, för synd, för källa till dom, vrede och evig onåd. Denna Andens majestätiska, straffande verkan är inte begränsad till vissa yttre synder, vissa grova syndare, som regel redan dömda av förnuftet och världen. Nej, här dras under den gudomliga vreden hjärtats innersta rörelser, dess självupptagenhet, dess sökande efter sitt, dess högmod att vilja träda fram inför Gud i egen kraft. Bara där synden döms på detta sätt, möter vi den apostoliska kyrkan. Eljest talar Satan i gestalt av en religiöst utstofferad världsförbättrarrörelse, som tillägnat sig det heliga namnet av kristen kyrka.

II. Den rätta apostoliska kyrkan förkunnar Kristi oss tillräknade rättfärdighet.

Jesus säger vidare om det apostoliska predikoordet som Andens verktyg: *"Han skall låta världen få veta sanningen ifråga om ... rättfärdighet, ty jag går till Fadern, och I sen mig icke mer"*. Det är den punkt, med vilken kristenheten står och faller, men därför ingalunda omfattad av alla, som brukar det kristna nam-

net. Alla sekter, både till höger och till vänster, både stora och små, förstår *"rättfärdighet"* som den kraft, med vilken man övervinner synden, att man sålunda helgas. Döva, förundrade, förvirrade står de inför orden: *"rättfärdighet, ty jag går till Fadern"*. Otron vägrar utläsa ordens bokstavliga betydelse: Jesu offergång till Fadern, Jesu död i syndares ställe, Jesu uppståndelse som vår rättfärdiggörelse är rättfärdigheten ut-
anför oss, den tillräknade trons rättfärdighet.

III. Den rätta apostoliska kyrkan förkunnar tron seger över Satan.

Jesus säger slutligen om Andens tredje punkt: *"Han skall låta världen få veta sanningen ifråga om ... dom, ty denna världens furste är nu dömd"*. Satans rike kastas över ända av tron, av tron allena, av tron på Kristi främmande, oss tillerkända, översteprästerliga rättfärdighet, trons rättfärdighet, utan alla gärningar, utan alla helgelseyttringar, utan alla nådegåvor. Varje försök att möta den gamle ormen med min egen fromhet, med min upplevelse av något enda inom mig, förstärker hans rike, väcker hans ondskefulla glädje och berövar mig saligheten. Hjälplos, skräckslagen, slagen till intet skådar han däremot på den människa, som mot honom höjer påskens segerfana, som höljer sig i den främmande, fullkomlig, allt övertäckande rättfärdigheten, den vita dopdräkten. Där måste Satan åtlyda befallningen i dopets utdrivningsord: *"Vik härifrån du orene ande, och giv Den Helige Ande rum"*.

Amen.